



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 012-04/23-01/06

URBROJ: 507-03/02-23-37

Zagreb, 3. travnja 2023.

ŽUPANIJSKA IZBORNA POVJERENSTVA
-svima-
IZBORNO POVJERENSTVO GRADA ZAGREBA

GRADSKIM I OPĆINSKIM IZBORNIM POVJERENSTVIMA
- putem županijskih izbornih povjerenstava

**PREDMET: Provjera pravovaljanosti zaprimljenih prijedloga lista kandidata i kandidatura
- uputa, daje se**

Poštovani,

člankom 17. Zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 25/19, dalje: Zakon), između ostalog, propisano je da će nadležno izborno povjerenstvo pri zaprimanju prijedlog lista kandidata za izbor članova vijeća nacionalnih manjina (dalje: lista kandidata) i prijedloga kandidatura za izbor predstavnika nacionalnih manjina (dalje: kandidatura) provjeriti jesu li one podnesene sukladno odredbama navedenog Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo). Ako nadležno izborno povjerenstvo ocijeni da lista kandidata ili kandidatura nije podnesena u skladu s odredbama Zakona, pozvat će podnositelja da u roku od 48 sati, a najkasnije do isteka roka za kandidiranje, ukloni uočene nedostatke. Nadležno izborno povjerenstvo može odrediti i kraći rok za uklanjanje nedostataka ako rok za kandidiranje istječe za manje od 48 sati.

Obveze nadležnih izbornih povjerenstava u postupku kandidiranja su:

- 1. Utvrditi jesu li prijedlozi lista kandidata i kandidatura predloženi od strane ovlaštenih predlagatelja, potpisani od strane ovlaštenog podnositelja, podnijeti u zakonom propisanom roku, na propisanim obrascima s propisanim priložima, podržani od strane dovoljnog broja potpisa pripadnika nacionalne manjina – birača, postoje li zapreke za kandidiranje te je li dovoljan broj kandidata predložen na listama kandidata, odnosno kandidatura***

- ***Predlaganje lista kandidata i kandidatura***

Prijedlozi lista kandidata i kandidatura moraju prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 12 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora, dakle najkasnije **15. travnja 2023. do 24,00 sata** i to na obrascima koje je Državno izborno

povjerenstvo propisalo Obvezatnom uputom broj M III. Svi obrasci koji su propisani za postupak kandidiranja na izborima članova vijeća i izborima predstavnika nacionalnih manjina (dalje: izbori), imaju oznaku OM i na njima je naznačena **2023.** godina. Navedeni obrasci bit će dostupni **isključivo** na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr, prvog dana od dana stupanja na snagu odluka o raspisivanju navedenih izbora, dakle **4. travnja 2023. od 00,00 sati**.

Dokumenti koji se prilažu uz prijedloge lista kandidata i kandidatura taksativno su naznačeni u obrascima za postupak kandidiranja oznake OM-3, OM-4, OM-5 i OM-6 pod rubrikom „Napomene“.

Udruga nacionalne manjine uz prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature ne dostavlja rješenje, potvrdu ili drugi dokument kojim bi dokazala da ispunjava uvjet vezan uz upis u Registar udruga u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ispunjava li udruga nacionalne manjine navedeni uvjet, nadležno izborno povjerenstvo provjerit će unosom predlagatelja - udruge nacionalne manjine u informatički sustav. Popis udruga nacionalnih manjina registriranih u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora, Državno izborno povjerenstvo dostavit će nadležnim izbornim povjerenstvima i putem elektroničke pošte. Nadalje, kako bi se utvrdilo ispunjava li udruga i druge uvjete propisane člankom 9. Zakona, odnosno je li njezina ciljana skupina nacionalna manjina čiji predstavnici biraju članove vijeća, odnosno predstavnika u određenoj jedinici, potrebno je za tu udrugu izvršiti uvid u Registru udruga pod karticom ciljevi i djelatnosti, odnosno pod karticom statut, koje su dostupne na poveznici <https://registri.uprava.hr/#!udruge>.

- **Zakonske zapreke za kandidiranje**

Zapreke za kandidiranje propisane su člancima 11. i 12. Zakona.

Posebno napominjemo da se uz prijedlog liste kandidata i kandidature za predložene kandidate **ne prilažu** potvrde iz kaznene evidencije općinskog suda, odnosno posebno uvjerenje posebno uvjerenje Ministarstva pravosuđa i uprave, kao što je to primjerice slučaj na Lokalnim izborima.

- **Sadržaj prijedloga liste kandidata i kandidatura**

Sadržaj prijedloga liste kandidata s naznačenim maksimalnim i minimalnim brojem kandidata koji predlagatelj liste može predložiti propisan je člankom 14. Zakona.

Sadržaj prijedloga liste kandidature propisan je člankom 15. Zakona.

2. Unijeti u informatički sustav zaprimljene prijedloge lista kandidata i kandidatura

Unosom u informatički sustav podataka iz predanih lista kandidata, odnosno kandidatura nadležno izborno povjerenstvo utvrđuje:

- je li prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature podnjet od strane ovlaštenih predlagatelja i je li potpisan od strane ovlaštenog podnositelja
- jesu li predloženi kandidati upisani u Registar birača, s obzirom da u skladu s člankom 4. Zakona o registru birača (Narodne novine, broj 144/12, 105/15 i 98/19), birač može ostvariti biračko pravo nakon što je upisan u Registar birača
- ispunjavaju li predloženi kandidati zakonom propisane uvjete za ostvarenje pasivnog biračkog prava, odnosno prava na kandidiranje na izborima: državljanstvo, dob, nacionalnost i prebivalište na području jedinice samouprave u kojoj se kandidiraju na izborima.

Posebno napominjemo da svi uvjeti propisani za pasivno biračko pravo na izborima dakle, državljanstvo, dob, nacionalnost i prebivalište predloženog kandidata, moraju biti ispunjeni **na dan predaje prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature** nadležnom izbornom povjerenstvu. Iz tog razloga **važno je** da nadležno izborno povjerenstvo **odmah** po

zaprimanju navedenih prijedloga pristupi utvrđivanju pravovaljanosti istih njihovim unosom u informatički sustav (aplikaciju za kandidaturu).

U slučaju da se određeni podaci navedeni na prijedlogu liste kandidata, odnosno kandidature ne podudaraju s podacima iz Registra birača i Registra prebivališta koji su sadržani u informatičkom sustavu, nadležno izborno povjerenstvo će o tome obavijestiti osobu koju je predlagatelj naznačio kao osobu za kontakt u vezi s njegovim prijedlogom liste kandidata, odnosno kandidature (dalje: osoba za kontakt) kako bi se utvrđene nepodudarnosti ispravile.

Primjerice, za utvrđivanje nacionalne pripadnosti predloženog kandidata u izbornom postupku, za izborno povjerenstvo mjerodavni su podaci koji proizlaze iz Registra birača koji su unijeti u informatički sustav.

U slučaju da se podatak o nacionalnosti predloženog kandidata koja je naznačena na prijedlogu liste kandidata ili kandidature ne podudara s nacionalnošću koja je u Registru birača tj. informatičkom sustavu naznačena za navedenog kandidata, nadležno izborno povjerenstvo o tome će upozoriti osobu za kontakt. Ako navedena osoba izjavi da njegov kandidat traži da se kod prihvaćanja prijedloga liste kandidata ili kandidature navede nacionalnost koja je navedena u prijedlogu liste kandidata ili kandidature, a koja je različita od nacionalnosti koja je naznačena u Registru birača tj. informatičkom sustavu, nadležno izborno povjerenstvo pozvat će predlagatelja liste kandidata ili kandidature da u roku od 48 sati od poziva ili u kraćem roku, ako rok za predaju prijedloga kandidatura istječe ranije, da njegov kandidat promijeni podatak o nacionalnosti u Registru birača te će ga upozoriti na pravne posljedice koje proizlaze iz postupanja ili ne postupanja prema uputi izbornog povjerenstva. Ako predlagatelj, odnosno kandidat ne postupi prema navedenoj uputi, nadležno izborno povjerenstvo će prilikom utvrđivanja pravovaljanosti liste kandidata ili kandidature unijeti podatak o nacionalnoj pripadnosti koja za tog predloženog kandidata proizlazi iz Registra birača.

Vezano uz eventualne promjene podataka u Registru birača, a koje se odnose na nacionalnost predloženog kandidata, kandidat će moći podnijeti zahtjev za promjenu navedenog podatka neposredno u upravnom tijelu županije, odnosno Grada Zagreba, koje je nadležno za vođenje Registra birača ili putem sustava e-Građani. Podaci o adresama i radnom vremenu nadležnih upravnih tijela županije, odnosno Grada Zagreba, objavljeni su na poveznici <https://biraci.gov.hr/RegistarBiraca/>.

- Akademski nazivi i titule te nadimci predloženih kandidata

Sadržaj prijedloga liste kandidata i kandidature propisan je Zakonom.

S obzirom da Zakonom nije propisana mogućnost da se uz ime i prezime predloženog kandidata navodi i akademski naziv i titula, isto nije propisano niti obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.

U slučaju da je na zaprimljenom prijedlogu liste kandidata odnosno kandidature uz ime i prezime kandidata naveden akademski naziv i titula, nadležno izborno povjerenstvo taj podatak neće unijeti u informatički sustav te će obavijestiti osobu za kontakt da se taj podatak neće navoditi u rješenjima o pravovaljanim listama kandidata, kandidaturama, zbirnoj listi niti na glasačkom listiću.

Isto vrijedi i za navođenje nadimka uz ime i prezime predloženog kandidata.

3. Putem informatičkog sustava provjeriti potpise pripadnika nacionalnih manjina - birača koji su priloženi uz lista kandidata i kandidatura predloženih od pripadnika nacionalne manjine - birača

Kada liste kandidata i kandidature predlaže udruga nacionalne manjine, predlaganje **nije uvjetovano** prikupljanjem potpisa pripadnika nacionalne manjine – birača. Međutim, kada pripadnici nacionalne manjine - birači predlažu liste kandidata i kandidate, u tom slučaju je predlaganje **uvjetovano** prikupljanjem potpisa pripadnika nacionalne manjine - birača.

Prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature koji predlažu pripadnici nacionalne manjine – birači, svojim potpisom može pravovaljano predložiti/podržati pripadnik nacionalne manjine - birač koji ima prijavljeno prebivalište na području izborne jedinice (jedinice samouprave) u kojoj je predložena lista kandidata, odnosno kandidatura nacionalne manjine, **kojoj nacionalnoj manjini taj birač i pripada.**

Jedan pripadnik nacionalne manjine - birač može svojim potpisom podržati/predložiti više različitih lista kandidata, odnosno kandidatura na istim izborima u izornoj jedinici u kojoj ima prebivalište. Pri tome je potrebno posebno obratiti pažnju da prva tri po redu predlagatelja liste kandidata, odnosno kandidature pripadnika nacionalne manjine – birača mogu na istim izborima u istoj izornoj jedinici biti podnositelji samo jedne liste kandidata, odnosno kandidature.

Dakle, pripadnik nacionalne manjine – birač može svojim potpisom podržati/predložiti više različitih prijedloga lista kandidata, odnosno kandidatura nacionalne manjine kojoj manjini pripada, u jedinici u kojoj ima prebivalište, ali kao podnositelj može biti naveden samo na jednom prijedlogu liste kandidata, odnosno kandidature na istim izborima i u istoj izornoj jedinici (npr. na izbornima članova vijeća mađarske nacionalne manjine u Gradu Osijeku).

Nadležna izborna povjerenstva dužna su provjeriti potpise pripadnika nacionalne manjine - birača koji su priloženi uz prijedlog liste kandidata odnosno kandidature. Bez navedene provjere broja potpisa birača **ne može** se donijeti odluka o pravovaljanosti liste kandidata odnosno kandidature pripadnika nacionalne manjine - birača.

Potpisi birača provjeravaju se putem informatičkog sustava te se provjerava je li potpisnik birač u izornoj jedinici u kojoj je svojim potpisom podržao prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature, dakle je li upisan u Registar birača kao pripadnik nacionalne manjine čiji je prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature nacionalne manjine svojim potpisom predložio/podržao te ima li prebivalište u navedenoj izornoj jedinici. Ako se provjerom utvrdi da potpisnik ne ispunjava sve navedene uvjete, njegov potpis se neće uvažiti.

Provjerava se broj potpisa birača koliko je predlagatelj dužan prikupiti potpisa za pravovaljanost prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature pripadnika nacionalne manjine – birača.

Broj potpisa birača potreban za pravovaljanost lista kandidata, odnosno kandidatura pripadnika nacionalne manjine - birača propisan je člankom 10. Zakona.

4. Izdati potvrdu o preuzetoj listi kandidata, odnosno kandidaturi

Nakon što zaprimi prijedlog liste kandidata, odnosno kandidature potrebno je da nadležno izorno povjerenstvo izda potvrdu o preuzimanju prijedloga liste kandidata, odnosno kandidature osobi koja je predala navedeni prijedlog.

Potvrde o preuzimanju prijedloga lista kandidata, odnosno kandidatura za svaku pojedinu vrstu izbora priložene su uz ovu Uputu. Nadležna izborna povjerenstva dužna su u postupku kandidiranja koristiti one potvrde koje se odnose na izbore koje provode.

Nadalje, upućujemo nadležna izborna povjerenstva da uspostave kontakte sa službenicima u upravnim tijelima županija, odnosno Grada Zagreba, koji vode Registar birača na području svoje županije, odnosno Grada Zagreba, koje bi mogli kontaktirati vezano uz podatke sadržane u Registru birača. Navedeni službenici dežurat će do ponoći zadnjeg dana kandidature.

Kontakt podatke službenika upravnih tijela županija i Grada Zagreba koji vode Registar birača i koji će biti dostupni i tijekom zadnjeg dana kandidature bit će vam dostavljeni naknadno.

5. Utvrditi pravovaljanost lista kandidata i kandidatura te objaviti zbirne liste

- Utvrđivanje pravovaljanosti prijedloga lista kandidata i kandidatura

Nakon što utvrdi pravovaljanost zaprimljenih prijedloga lista kandidata i kandidatura, nadležno izborno povjerenstvo rješenjem će pravovaljane liste kandidata i kandidature prihvatiti, nepravodobne, nepotpune, predložene od neovlaštenog predlagatelja odbaciti, a nepravovaljane odbiti. Pri utvrđivanju pravovaljanih lista kandidata i kandidatura, nadležno izborno povjerenstvo postupit će u korist zaštite postupka kandidiranja, odnosno prava predlaganja lista kandidata i kandidatura.

S obzirom da će se rješenja o pravovaljanim listama kandidata i kandidaturama te zbirnim listama generirati iz informatičkog sustava, nadležno izborno povjerenstvo će u sustav unijeti klase, urbrojeve i datum donošenja rješenja i zbirnih lista.

U slučaju da je u navedenim rješenjima ili zbirnim listama potrebno izmijeniti npr. predlagatelja, ime i prezime kandidata, adresu i sl., navedene podatke potrebno je izmijeniti **u informatičkom sustavu putem informatičkog koordinatora** iz razloga što će određeni podaci sadržani isključivo u informatičkom sustavu biti naznačeni na glasačkim listićima.

- Redoslijed kandidata na zbirnoj listi

Sadržaj zbirne liste kandidata i zbirne liste kandidatura propisan je člankom 19. Zakona.

Za napomenuti je da se na zbirnim listama kandidati unose prema abecednom redu prezimena predloženih kandidata za člana vijeća, odnosno za predstavnika nacionalne manjine. Ako se na zbirnoj listi kandidata ili na zbirnoj listi kandidatura nalaze dva ili više kandidata istog imena i prezimena, na zbirnoj se listi iza imena i prezimena tih kandidata navodi datum njihova rođenja, kao razlikovni podatak. U tom slučaju prednost pri unosu u zbirnu listu ima „stariji“ kandidat. Ako su navedeni kandidati rođeni istog dana, tada se uz imena i prezimena tih kandidata navodi i adresa njihova prebivališta. Kandidat čiji je naziv mjesta prebivališta prema abecedi prvi ima prednost pri unosu u zbirnu listu. Međutim, ako je i naziv mjesta isti tada pri unosu na zbirnu listu ima kandidat koji ima adresu prebivališta s nižim kućnim brojem.

- Provjera podataka na izlistanim rješenjima pravovaljanim listama kandidata, odnosno kandidaturama i zbirnim listama

Pravovaljane liste kandidata, kandidature i zbirne liste nadležno izborno povjerenstvo izlistat će iz informatičkog sustava.

Nakon što se izlistaju rješenja i zbirne liste iz informatičkog sustava, izborna povjerenstva dužna su prije njihove javne objave, još jednom provjeriti jesu li svi podaci naznačeni u izlistanim primjercima identični podacima sadržanim na zaprimljenim prijedlozima lista kandidata, odnosno kandidatura (npr. jesu li u informatički sustav unijeti svi predlagatelji koji su naznačeni na zaprimljenom prijedlogu liste kandidata, odnosno kandidature, jesu li unijeti svi predloženi kandidati, jesu li uz imena i prezimena kandidata točno unijeta u sustav i dr.).

Navedena provjera je bitna jer se samo podaci uneseni u informatički sustav i kasnije koriste tijekom izbornog postupka.

- Objava pravovaljanih lista kandidata, kandidatura te zbirnih lista

Nadležna izborna povjerenstva dužna su, u roku od 48 sati od isteka roka za kandidiranje, dakle najkasnije **17. travnja 2023. do 24:00 sata**, u skladu s odredbama članaka 19. i 20. Zakona, sastaviti sve pravovaljano predložene liste kandidata i zbirnu listu kandidata odnosno sve pravovaljano predložene kandidature i zbirnu listu kandidatura i objaviti iste na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama jedinice.

Napominjemo da se pritom na pravovaljanim listama kandidata odnosno kandidatura ne objavljuju osobni identifikacijski brojevi (OIB) kandidata.

Rok od 48 sati za podnošenje prigovora na objavljene pravovaljane liste kandidata, odnosno kandidatura te zbirne liste započinje teći od dana njihove prve objave, stoga je iste potrebno prvo objaviti na mrežnim stranicama jedinice uz jasno naznačeno vrijeme objave.

S tim u svezi, upućuju se nadležna izborna povjerenstva da pravovaljane liste kandidata i kandidature te zbirne liste utvrde i objave u što kraćem roku nakon završetka postupka kandidiranja, ako je moguće već 16. travnja 2023., radi što ranijeg početka računanja rokova za zaštitu izbornog prava, a u cilju pravodobne pripreme, tiskanja i distribucije glasačkih listića.

S obzirom da je **16. travnja 2023. nedjelja**, potrebno je kontaktirati osobu koja je nadležna za objave na mrežnim stranicama jedinice kako bi se i na taj dan osigurala pravodobna objava navedenih akata.

6. Informatički suradnik

Ako članovi nadležnih izbornih povjerenstava ne raspolažu odgovarajućim informatičkim znanjem, poželjno je u stručnom timu imati uključenu osobu informatičkog suradnika, kako bi se u informatički sustav mogli nesmetano unositi svi potrebni podaci.

Napominjemo da ista osoba može istovremeno biti određena za operatera za kandidaturu te operatera za unos i obradu rezultata.

7. Dostupnost nadležnih izbornih povjerenstava

Nadležna izborna povjerenstva dužna su organizirati svoj rad na način da budu dostupna u svojim sjedištima kao i putem kontakt brojeva telefona i adrese elektroničke pošte, koji su objavljeni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

S tim u svezi, nadležna izborna povjerenstva dužna su obavijestiti javnost u svojoj jedinici o dežurstvu (obavijest na mrežnoj stranici i oglasnoj ploči svoje jedinice i na drugi primjeren način), odnosno gdje će i kada zaprimati prijedloge lista kandidata i kandidatura s naznačenim kontakt brojevima telefona i adresom elektroničke pošte.

Dežurstva izbornih povjerenstava nadležnih za zaprimanje prijedloga lista kandidata i kandidatura određuju se kako slijedi:

- od 4. travnja 2023. do 7. travnja 2023. od 9,00 do 15,00 sati
- od 8. travnja 2023. do 10. travnja 2023. od 9,00 do 13,00 sati
- od 11. travnja 2023. do 13. travnja 2023. od 9,00 do 15,00 sati
- 14. travnja 2023. od 9,00 do 20,00 sati
- 15. travnja 2023. od 9,00 do 24,00 sata.

O dežurstvu helpdesk-a APIS IT-a vezano uz pitanja koja se odnose na unos podataka iz zaprimljenih prijedloga lista kandidata i kandidatura u informatički sustav, APIS IT će obavijestiti informatičke koordinate.

Molimo da sa sadržajem ove Upute bez odlaganja upoznate gradska i općinska izborna povjerenstva te informatičkog koordinatora na vašem području.

S poštovanjem,



U privitku:

1. Potvrde o zaprimanju lista kandidata i kandidatura

O tome obavijest:

- APIS IT, izbori@apis-it.hr
- Vladimir Mikulec, koordinator.dip@izbori.hr